

VEZI NARAVE

V Občini Rogaška Slatina je zaključena gradnja »Naravovarstvenega centra Sotla,« ki z fazo obratovanja prevzema naziv »Bobrov center«.

Projektna ideja sega v leto 2016. Takrat je bila izdelana idejna zasnova objekta, katerega delovanje je zastavljeno neodvisno od zelene vnovične ojezeritve območja, tj. neodvisno od projekta Vonarsko jezero. Na podlagi načrtovanih vsebin, ki povzemajo danosti območja Natura 2000 Sotla s pritoki, je bil s strani pristojnih institucij prepoznana naravovarstveni vidik projekta. Samo na tej osnovi je bilo mogoče pridobiti gradbeno dovoljenje za center, ki je danes edini objekt na tem območju, ki je v prostor umeščen pod koto ceste, torej je v neposredni bližini reke Sotle.

Občina je obenem iskala partnerje, s katerimi bi kandidirala za prijavo na Javni razpis za predložitev projektov v okviru Programa sodelovanja Interreg V–A Slovenija – Hrvaška, v okviru specifičnega cilja »Zaščita in obnova biotske raznovrstnosti in spodbujanje ekosistemskih storitev.« V fazi usklajevanja je prišlo do poimenovanja projekta, ki se glasi »Vezi narave,« v njem pa poleg Občine Rogaška Slatina na slovenski strani sodelujeta še Občina Grosuplje in Zavod RS za varstvo narave, na hrvaški strani pa Občina Vrbovsko, Nacionalni park Risnjak, Zavod za varstvo narave Krapinsko-zagorske županije in Zavod Hyla. Prijava na javni razpis je bila uspešna in avgusta 2018 je bila sklenjena pogodba o sofinanciranju. Podpora projektu iz Evropskega sklada za regionalni razvoj znaša 2.170.822 EUR, od tega je za aktivnosti Občine Rogaška Slatina na voljo 616.037 EUR sredstev sofinanciranja. Osrednji cilj projekta »Vezi narave« je izboljšati stanje ohranjenosti izbranih živalskih in rastlinskih vrst, na skupni površini 3.159 hektarov. Občina Rogaška Slatina je ob koncu leta 2019 že izvedla sonaravne ukrepe ne reki Sotli in njenih pritokih, kar vključuje odpiranje rečne struge z ustvarjanjem mrtvih rokavov, ureditve brežin in zasaditve z vegetacijo. Za izvedbo teh del je bila izbrana družba Nivo Eko. Z urejanjem nadomestnih habitatov se pričakuje pozitiven vpliv na stanje ohranjenosti vidre in drugih živalskih vrst.

Gradnja objekta se je, s podpisom pogodbe z izvajalcem, družbo GES iz Celja, pričela decembra 2019. Objekt je tlorisnih dimenzij 29 x 9 m ima cca. 393 m² neto površine v pritličju in nadstropju ter vključuje info točko s kavarno, delovno sobo in dva nekoliko večja prostora, namenjena interpretaciji narave. V nadstropju je odprta opazovalnica, obe etaži vsebujeta pokriti terasi v smeri severa in juga. Objekt razpolaga z vsemi potrebnimi servisnimi prostori in z 20 parkirnimi mesti v sklopu zunanje ureditve. Center je namenjen izvedbi naravovarstvenih vsebin za deležnike iz vrtcev, šol, naravovarstvenih organizacij, društev, okoliških prebivalcev ter vseh posrednih in neposrednih uporabnikov območja ob Sotli.

Načrt interpretacije je nastajal ob vsebinskem sodelovanju Zavoda RS za varstvo narave. Poudarek je na prikazu soodvisnosti naravnega okolja in človeka, ki s svojimi posegi pomembno vpliva na življenje v reki in ob njej. Oblikovani so štirje vsebinski sklopi. Geografski oris Obsotelja z maketo Posotelja, ki reliefno prikazuje porečje ter pomembne geografske točke in kraje. Življenje vodnih vrst je podano s predstavitvijo značilnih vodnih vrst in atraktivnim prikazom bobrišča. Bogastvo naravnih vodotokov je prikazano s primerjavo naravne in umetne struge. Zadnji vsebinski sklop je namenjen prikazu rešitev in pogledov v prihodnost. Izvedbo načrta interpretacij je opravila družba RPS iz Ljubljane, notranje pohištvo je dobavila družba Panles iz Rogaške Slatine.

Odločitev za preimenovanje objekta pred začetkom obratovanja, iz »naravovarstvenega centra Sotla« v Bobrov center,« ni bila lahka. Sotla je namreč pojem, ki ima za domačine močan življenjski in simbolni pomen. Pa vendar, v sodelovanju s partnerji, ki sodelujejo v pripravi projekta, je prevladalo mnenje, da prvotni naziv ne odraža privlačnosti in igrivosti vsebin, ki trenutno nastajajo v notranjosti objekta. Potrebujemo toplejši naziv, takega, ki bo nagovoril tudi najmlajše, ti so ena glavnih ciljnih skupin. Rešitev se je ponujala sama, kajti bober je na ravni izdelanih načrtov izbran kot lik, ki bo obiskovalca popeljal skozi interpretacije v nadstropju centra.

Evropa je mešanica kultur in gospodarstev, ki se morajo razumeti, da dosežejo svoj največji potencial. Iz tega razloga Evropska unija spodbuja sodelovanje na različne načine. Program Interreg V–A Slovenija – Hrvaška predstavlja čezmejno sodelovanje med državama. Namen čezmejnega sodelovanja je reševanje skupnih izzivov, ki smo jih skupaj prepoznali v obmejnem območju, obenem pa izkoristiti neizkoriščene potenciale rasti in krepiti proces sodelovanja za splošni skladni razvoj Unije. Otvoritev se je odvijala v okviru dneva evropskega sodelovanja. Septembra se tako znotraj unije organizirajo številne prireditve, s katerimi se spominjajo prednosti sodelovanja. Na simbolni ravni sodelovanja smo tako v Občini Rogaška Slatina in na območju naravnega spomenika Zelenjak na Hrvaškem zasadili drevo. Drevo je simbol človeške povezanosti z naravo in nas spominja na osnovne vrednote, ki ostajajo v toku časa nespremenjene. Drevesa sodelujejo pri ustvarjanju naše zgodovinske in kulturne dediščine ter odkrivajo naš odnos do narave. Pri Bobrovem centru so župan občine, mag. Branko Kidrič, g. Zdravko Počivalšek in g. Zvonko Černač zasadili lipo, ki velja za simbol slovenstva, vloga in pomen lipe pa segata v obdobje pred narodnim samozavedanjem.

Vrednost aktivnosti Občine Rogaška Slatina v okviru projekta »Vezi narave« znaša 1.375.312 EUR, pri čemer je sofinanciranje zagotovljeno v višini 616.037 EUR. Vrednost ureditve nadomestnih habitatov za vidro v pritokih Sotle znaša 101.954 EUR, vrednost Bobrovega centra, skupaj z vsemi načrti, pripadajočimi vsebinami in opremo, pa 1.273.358 EUR.

INFORMACIJE:

obcina@rogaska-slatina.si

